

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000619

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-02-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 06.03.2025 № 73

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипник Ксенія Юрїївна

2. Kseniia Y. Skrypnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-3122-6857

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 18-02-2025

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Дніпропетровська обласна прокуратура

Код за ЄДРПОУ: 02909938

Місцезнаходження: пр. Дмитра Яворницького, 38, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Офіс Генерального прокурора

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7419

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.03

Тема дисертації:

1. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: склад та караність кримінального правопорушення.

2. Bringing a deliberately innocent person to justice: corpus delicti and punishment of a criminal offense.

Реферат:

1. Дисертація є науковою працею, в якій досліджено склад та караність кримінального правопорушення проти правосуддя, вчиненого у формі притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК України), встановлено його обов'язкові та факультативні ознаки, а також виявлено особливості притягнення до кримінальної відповідальності винуватих / невинуватих осіб. Дисертанткою надані рекомендації з удосконалення чинного кримінального законодавства та проекту нового КК України з урахуванням іноземного та міжнародного досвіду. Перший розділ присвячено визначенню об'єкта притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Сформульовано родовий об'єкт кримінальних правопорушень проти правосуддя, у межах якого авторкою виокремлено видовий, підвидовий та безпосередній (основний та додаткові) об'єкти притягнення завідомо невинного до кримінальної

відповідальності. При цьому підвидовий об'єкт визначено як суспільні відносини у сфері дотримання конституційних принципів діяльності та можливість належного виконання функцій стороною обвинувачення – органами дізнання, досудового слідства та прокуратури, сформульовано вперше. Окреслено поняття та визначено фізичні, соціальні та юридичні ознаки предмета кримінального правопорушення як повідомлення про підозру – офіційний документ, складений відповідно до вимог ст. 277 КПК України, та обов'язково вручений особі в порядку, передбаченому кримінальним процесуальним законодавством. Встановлено спеціальні види потерпілих за ст. 372 КК України (особи, яким повідомлено про підозру у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину; малолітні та неповнолітні; особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру). У другому розділі проаналізовано об'єктивну сторону кримінального правопорушення, передбаченого ст. 372 КК України, завдяки чому виокремлено форми вчинення суспільно небезпечного діяння за суб'єктивним критерієм: для прокурора – самостійне складання, підписання та вручення письмового повідомлення про підозру, а також погодження складеного слідчим чи дізнавачем повідомлення про підозру; для слідчого – складання та вручення письмового повідомлення про підозру; для дізнавача – лише складання письмового повідомлення про підозру. Виявлено нові суспільно небезпечні діяння для даного складу кримінального правопорушення у формі звернення до суду з обвинувальним актом, з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності відносно такої особи. Запропоновано нове суспільно небезпечне діяння стосовно юридичної особи – повідомлення завідомо невинуватій особі про підозру у вчиненні злочинів від імені та в інтересах юридичної особи, що тягне за собою внесення відповідних відомостей до ЄРДР, до обвинувального акту та застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру, передбачених ст. 96-6 КК України. Сформульовано комплексний спосіб притягнення завідомо невинуватого до кримінальної відповідальності як зловживання службовим становищем уповноваженою на повідомлення про підозру особою, яке вчиняється у формі письмового інтелектуального обману. Визначено обстановку злочину «під час досудового розслідування» як обов'язкову ознаку об'єктивної сторони. Досліджено обставини, які обтяжують кримінальну відповідальність, аргументовано необхідність вказівки на додаткові обставини, які обтяжують кримінальну відповідальність, а саме: вчинення «відносно неповнолітнього, або звернення до суду із клопотанням про застосування примусових заходів виховного або медичного характеру за відсутності підстав» (ч. 2 ст. 372 КК України). Обґрунтовано виключення такої обтяжуючої обставини як штучне створення доказів обвинувачення або інша фальсифікація та запропоновано окрему криміналізацію таких діянь. Третій розділ присвячено вивченню суб'єктивної сторони притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Наголошено на можливості вчинення цього діяння виключно з прямим умислом та недоцільності розглядати змішану форму вини стосовно цього діяння. Удосконалено змістовне наповнення прямого умислу, виходячи з його інтелектуальної та вольової ознак. Аргументовано неможливість виключення терміну «завідомість» із законодавчої конструкції суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення, оскільки це може призвести до змінення визначення форми вини з прямого умислу до інших форм у ст. 372 КК України. Запропоновано обставину, що обтяжує кримінальну відповідальність, «з корисливих чи корупційних мотивів» у ч. 2 ст. 372 КК України. У четвертому розділі досліджено суб'єктів притягнення до кримінальної відповідальності, підтверджено, що суб'єкт в даному випадку є спеціальним. Поряд із загальними ознаками виокремлено його спеціальні ознаки: 1) зайняття посади, яка уповноважує на повідомлення про підозру; 2) здійснення таких повноважень у конкретному кримінальному провадженні. Окрім слідчого і прокурора, досліджено поняття та характеристики уповноваженої особи.

2. The thesis is a scientific work in which corpus delict and punishment of a criminal offense against justice, committed in the form of bringing a deliberately innocent person to justice (Art. 372 of the Criminal Code of Ukraine), is established. Also, its mandatory and optional signs are established, and the features of bringing to justice are revealed guilty and innocent persons. The author provided recommendations on improving the current criminal legislation and the project of the new Criminal Code of Ukraine, taking into account foreign and international experience. The first section is devoted to the determination of the object of bringing to justice a deliberately innocent person. The general object of criminal offenses against justice is formulated, within which

the author distinguishes species, subspecies and direct (main and additional) objects of bringing a deliberately innocent person to justice. At the same time, the subspecies object has been defined as public relations in the sphere of compliance with constitutional principles of activity and the possibility of proper performance of functions by the prosecution – bodies of inquiry, pre-trial investigation and prosecutor's office. It has been formulated for the first time. The concept and the physical, social and legal characteristics of the subject of a criminal offense have been outlined as a notification of suspicion. This has been defined as an official document drawn up in accordance with the requirements of Art. 277 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, and must be delivered to the person such prescribed by the criminal procedural legislation. Special types of victims have been established under Art. 372 of the Criminal Code of Ukraine (persons who have been notified of suspicion of committing a serious or particularly serious crime; minors; persons subject to coercive measures of a medical nature). The second section has connected with analysis of the actus reus of the criminal offense provided for in Art. 372 of the Criminal Code of Ukraine. The forms of committing a dangerous act have been distinguished according to the subjective criterion: for the prosecutor – preparation by himself, signing and delivery of a written notification of suspicion, as well as approval of a notification of suspicion drawn up by an investigator or inquirer; for the investigator – preparation and handing over a written notification of suspicion; for the inquirer – only the preparation of a written notification of suspicion. New dangerous actions have been identified for this type of criminal offense in the form of an appeal to the court with an indictment, with a request for release from criminal responsibility against such a person. A new dangerous action in relation to a legal entity is proposed – notification to an innocent person of suspicion of committing crimes on behalf and in the interests of a legal entity, which entails the entry of relevant information into the Criminal Code, the indictment and the application of criminal law measures to the legal entity, provided by Art. 96-6 of the Criminal Code of Ukraine. A complex modus operandi of bringing a deliberately innocent person to justice has been formulated as an abuse of office by a person authorized to report suspicion, which is committed in the form of written intellectual deception. The situation of the crime "during the pre-trial investigation" is defined as a mandatory feature of actus reus. Circumstances that aggravate criminal responsibility have been investigated. The need to indicate additional circumstances that aggravate criminal responsibility has been argued, namely: committing "in relation to a minor, or applying to the court with a request to apply coercive measures of an educational or medical nature in relation to a deliberately innocent person" (Part 2 of Article 372 of the Criminal Code of Ukraine). The exclusion of such an aggravating circumstance as the artificial creation of prosecution evidence or other falsification has been substantiated, and a separate criminalization of such actions has been proposed. The third section is devoted to the study of mens rea of bringing a deliberately innocent person to justice. Emphasis has been placed on the possibility of committing this act exclusively with direct intent and the impracticality of considering a mixed form of guilt in relation to this action. The meaningful content of the direct intent has been improved, based on its intellectual and volitional features. It has been argued that it was impossible to exclude the term "awareness" from the legislative construction of mens rea of this criminal offense, as this may lead to a change in the definition of the form of guilt from direct intent to other forms in Art. 372 of the Criminal Code of Ukraine. A circumstance aggravating criminal responsibility, "for mercenary or corrupt motives" has been proposed in part.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Скрипник К. Ю. Зловживання як спосіб притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст.372 КК України). Питання боротьби зі злочинністю/Б. 2023. Випуск 45. С. 160-167.
- 2. Скрипник К. Ю. Родовий і видовий об'єкт притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Вісник Національної академії правових наук/Б. 2022. Том 29. №4. С.204-224.
- 3. Скрипник К. Ю. Уповноважена особа як суб'єкт кримінального правопорушення за статтею 372 КК України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету: Серія ПРАВО/Б. 2023. Випуск 80: частина 2. С. 90-97.
- 4. Skrypnyk Kseniya. The situation of bringing to justice of a deliberately innocent person. Visegrad Journal on Human Rights. 2024. №1. С. 95-101.
- 5. Скрипник К. Ю. Незаконне притягнення до кримінальної відповідальності: порівняння ст.372 КК України та проекту нового КК України. Кримінальне право України перед викликами сучасності і майбуття: яким воно є і яким йому бути : матеріали міжнар. наук. конференції (м. Харків, 21-22 жовт. 2022 р.). Харків, 2022. С.337-340.
- 6. Скрипник К. Ю. Необхідність законодавчих змін у конструкції складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 372 КК України. Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права і процесу : матеріали XII Всеукраїнського науково-практичного семінару (м. Івано-Франківськ, 8 грудня 2023 рік). Івано-Франківськ, 2023. С.123-125.
- 7. Скрипник К. Ю. Поняття потерпілого за ст. 372 КК України як втілення конституційно-правових норм у кримінальному праві. Матеріали IV Яценківських читань. Збірка тез доповідей учасників науково-практичної конференції «Сучасне кримінальне право України: конституційний, міжнародно-правовий та порівняльно-правовий виміри» (м. Київ, 26 грудня 2023 року). Київ, 2024. С.68-72.
- 8. Скрипник К. Ю. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (порівняльно-правовий аналіз). Юридична осінь 2022 року : зб. тез доповідей та наук. повідомл. учасників міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Харків, 17 листоп. 2022 р.). Харків, 2022. С.125-128.
- 9. Скрипник К. Ю. Притягнення завідомо невинуватого до кримінальної відповідальності як наслідок упередженого погляду на справу. II Наукові читання пам'яті Ганса Гросса : збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 09 грудня 2022 р.). Чернівці, 2023. С.178-181.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0111U000959

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шепітько Михайло Валерійович

2. Mykhailo V. Shepitko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7164-8037

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Налуцишин Володимир Вікторович

2. Volodymyr V. Nalutsyshyn

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5161-4219

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палюх Лідія Михайлівна

2. Lidiia M. Paliukh

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7073-5457

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Євдокімова Олена Володимирівна
- Olena V. Yevdokimova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2211-4079**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого**Код за ЄДРПОУ:** 02071139**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

- Пономаренко Юрій Анатолійович
- Yuri Ponomarenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1030-1072**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=bkNVDEMAAAAJ&hl=ru>**Повне найменування юридичної особи:** Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого**Код за ЄДРПОУ:** 02071139**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Орловський Руслан Семенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Орловський Руслан Семенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна